

ZEMLJA NI POPOLNA KROGLA

Odkrijte moč lokacije

Spoštovani,

v letu 2024 slavimo 80-letnico geodetske službe v Sloveniji. To je priložnost, da se ozremo nazaj na pot, ki so jo slovenski geodeti prehodili v preteklosti in obenem razmislimo o izzivih in priložnostih, ki nas čakajo v prihodnosti.

V preteklih osmih desetletjih je geodetska služba igrala ključno vlogo v oblikovanju naše družbe in gospodarstva. Z inženirsko natančnostjo in predanostjo svojemu poklicu so slovenski geodeti omogočili razvoj infrastrukture, gradnjo cest, naselij, načrtovanje in urejanje prostora, kartiranje ozemlja države, upravljanje nepremičnin in še mnogo več. Delovanje geodetske službe v Sloveniji in predvsem delo geodetskih strokovnjakov je postavilo temelje, na katerih stojimo danes, in tega ne smemo nikoli pozabiti.

Obenem se moramo zavedati, da nas čaka prihodnost, polna novih izzivov in priložnosti. Tehnologija hitro napreduje, zato mora biti geodetska služba pripravljena na sprejem novih inovacij in digitalnih orodij ter uporabo umetne inteligence, kar nam lahko pomaga pri bolj natančnem in učinkovitem zajemanju, obdelavi

in uporabi prostorskih podatkov. Prihodnost geodetske službe na naših tleh je tesno povezana z razvojem trajnostnega okolja, pametnih mest in kakovostnega življenja za vse državljane.

Pomembno je, da ohranjamo visoke standarde strokovnosti, integritete in znanja, ki so značilni za geodetsko službo in za poklic geodeta. Hkrati moramo biti odprti za spremembe, fleksibilni v prilagajanju novim tehnologijam in potrebam družbe.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem, ki ste prispevali k razvoju geodetske službe in s tem tudi geodetskega poklica ter geodetske stroke v Sloveniji. Skupaj smo graditelji boljše, bolj povezane in trajnostne prihodnosti za vse nas.

Hvala vam in srečno!

Tomaž Petek,
v. d. generalnega direktorja Geodetske uprave RS

Geodetska mreža 0. reda predstavlja hrbtenico državnega prostorskega koordinatnega sistema. V naravi so to najkakovostnejše državne geodetske točke, kjer se kontinuirano izvajajo geodetska opazovanja. Visoka natančnost meritev na točkah te mreže omogoča spremljanje in modeliranje časovno odvisnih sprememb v prostorskem referenčnem sistemu, ki so posledica delovanja tektonike (geodinamike).

Digitalni model reliefa (DMR) je večplastna digitalna predstavitev reliefa in vključuje višinske točke reliefa, značilne črte, točke terena in tudi geomorfologijo.

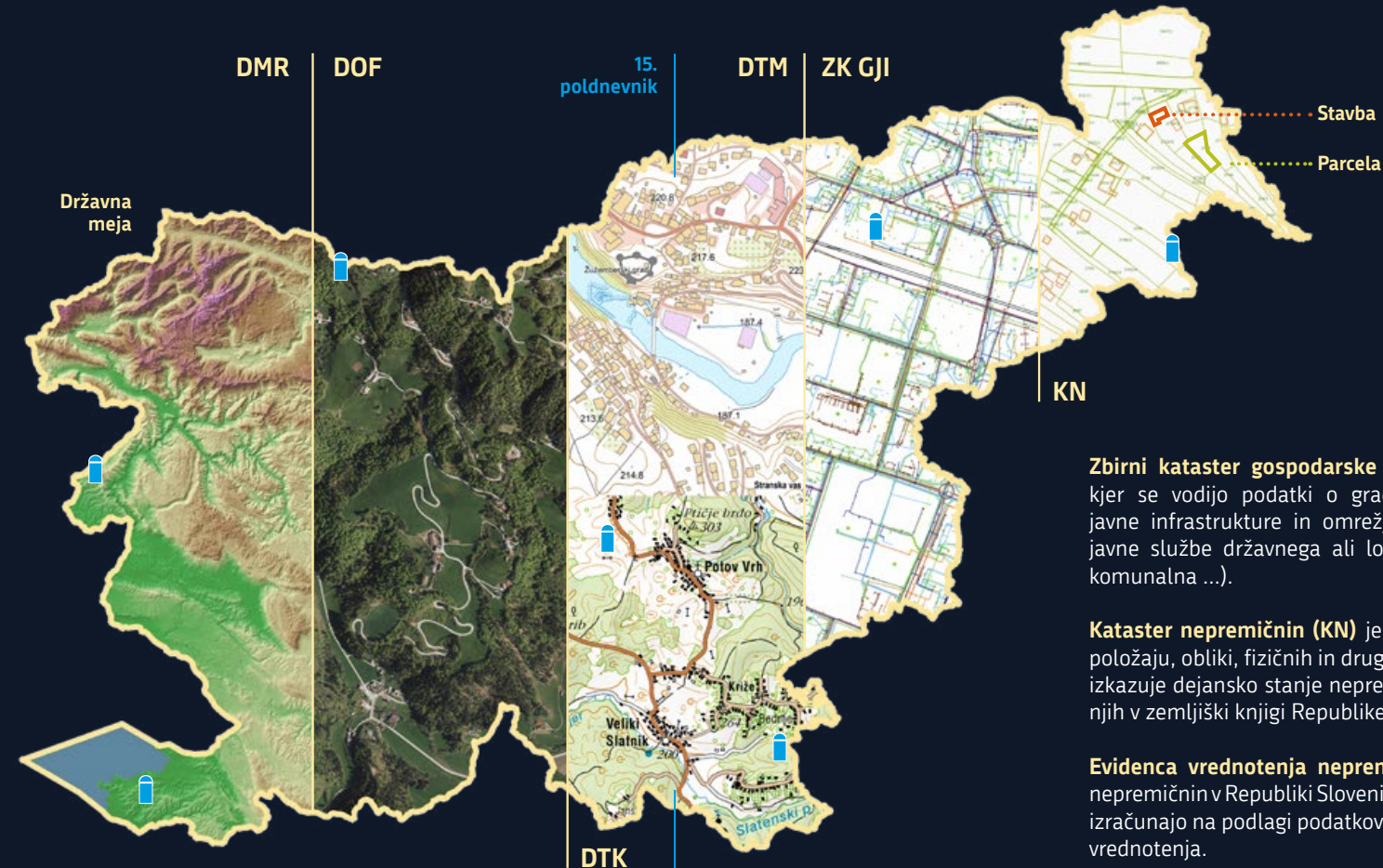
Ortofoto je aerofotografija, ki je z upoštevanjem podatkov o reliefu in absolutne orientacije aerofotografij pretvorjena v ortogonalno projekcijo. Izdelek je v metričnem smislu enak linijskemu načrtu ali karti. V okviru cikličnega aerofotografiranja Slovenije, ki ga Geodetska uprava izvaja že od leta 1975, se izdeluje **državni ortofoto (DOF)**.

- PAS – Posebno aerofotografiranje Slovenije / 1943 >
- CAS – Ciklično aerofotografiranje Slovenije / 1975 >
- LSS – Lasersko skeniranje Slovenije / 2011 >
- PAF – Poševno aerofotografiranje / 2023 >

Državni topografski model (DTM) je zbirka topografskih podatkov, ki vsebuje grafične in atributne podatke o objektih, ki ustrezajo natančnosti merila 1 : 5000.

Državna topografska karta (DTK) so topografski podatki, kartografsko obdelani v skladu z redakcijskim načrtom, ki se vodijo v državnem koordinatnem sistemu in so prikazani v državni kartografski projekciji. Izdeluje se v merilu 1 : 50.000, kjer 58 listov pokriva celotno državo.

V evidenci **državne meje** se vodijo in vzdržujejo podatki o mejnih točkah, ki definirajo državno mejo Republike Slovenije. V evidenci hranimo podatke o številkah točk državne meje, sektorju državne meje, načinu označitve točk državne meje in podatke o oznakah ter koordinate točk državne meje.

<<
Spletno mesto

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR
GEODETSKA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Geodetska točka 0. reda

Zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture (ZK GJI) je zbirka, kjer se vodijo podatki o gradbenih inženjerskih objektih gospodarske javne infrastrukture in omrežjih, ki služijo določeni vrsti gospodarske javne službe državnega ali lokalnega pomena (prometna, energetska, komunalna ...).

Kataster nepremičnin (KN) je temeljna in uradna evidenca podatkov o položaju, obliki, fizičnih in drugih lastnostih parcel, stavb in delov stavb, ki izkazuje dejansko stanje nepremičnin in omogoča vpis stvarnih pravic na njih v zemljiški knjigi Republike Slovenije.

Evidenca vrednotenja nepremičnin (EVN) je evidenca vrednosti vseh nepremičnin v Republiki Sloveniji, kjer se posplošene vrednosti nepremičnin izračunajo na podlagi podatkov nepremičnin in pravil, zapisanih v modelih vrednotenja.

Register prostorskih enot (RPE) je evidenca o administrativno določenih prostorskih enotah ter ulicah. Prostorske enote so občine, naselja, upravne enote, volilne enote in okraji, volišča, šolski in poštni okoliši, krajevne, vaške in četrtne skupnosti ter statistične in kohezijske regije.

Geodezija je veda o obliki Zemlje in njenih razsežnostih.

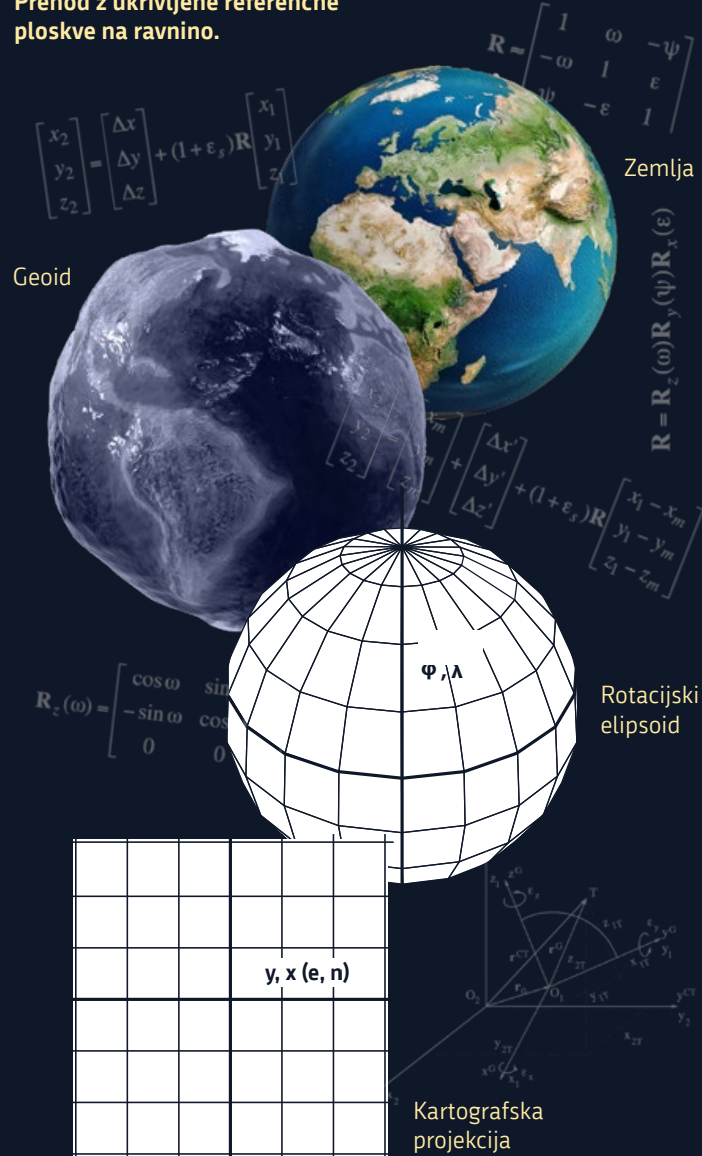
Zemlja je planet v Osončju, kjer domuje človek. Vrta se okoli Sonca in ima naravni satelit, ki mu pravimo Luna. Z besedo zemlja pojmuje tudi površino tega planeta. Oblika planeta Zemlja se nenehno spreminja in ni popolno matematično telo.

Geoid je najboljši prikaz fizičnega modela Zemlje oziroma je ploskev, ki je v vsaki točki pravokotna na vektor sile teže in sovpada s srednjim nivojem morske gladine.

Matematični približek oblike Zemlje, primeren za določitev položaja, je **rotacijski elipsoid**, ki nastane z rotacijo elipse meridiana okrog male polosi.

Državni koordinatni sistem temelji na evropskem koordinatnem sistemu in se imenuje D96/TM.

Prehod z ukrivljene referenčne ploskve na ravnino.

Geodezija smo tudi ljudje.

Geodeti smo strokovnjaki za merjenje in razumevanje zemeljskega površja. Imamo sposobnosti analitičnega in logičnega razmišljanja na terenu ali v pisarni.

Geodeti smo natančni, strokovni in odgovorni.

Geodeti smo potrpežljivi in pozorni na podrobnosti.

Zametke organizirane geodetske službe na Slovenskem so predstavljale potrebe po natančnih topografskih kartah za vojaške namene. Na osvobojenem ozemlju je bila geodetska sekcija ustanovljena 20. januarja 1944.

Danes predstavlja geodetska služba del geodetske dejavnosti, ki obsega vodenje zbirk podatkov na področju državnega koordinatnega sistema, kartografskega in topografskega sistema, sistema nepremičnin in vrednosti, državne meje, prostorskih enot in hišnih števil. Naloge državne geodetske službe opravlja Geodetska uprava Republike Slovenije, medtem ko obveznosti lokalne geodetske službe samoupravna lokalna skupnost. Razvojne in določene strokovno-tehnične dolžnosti v okviru državne geodetske službe izvaja Geodetski inštitut Slovenije, naloge na področju topografskega in kartografskega sistema za potrebe obrambe države pa, v sodelovanju z Geodetsko upravo, ministrstvo, pristojno za obrambo.

---

80 let geodetske službe v Sloveniji

Geodetska uprava Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR
GEODETSKA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

NAČRT ZA
OKREVANJE
IN ODPORNOST

Financira
Evropska unija
NextGenerationEU

Utrinki iz zgodovine

- 1944 ○ Ustanovitev geodetske sekcije
- 1947 ○ Uradna ustanovitve Geodetske uprave
- 1980 ○ Vzpostavitev registra prostorskih enot
- 1998 ○ Prva državna karta za celotno ozemlje RS (DTK 25)
- 2007 ○ Pričetek delovanje omrežja SIGNAL
- 2010 ○ Državni koordinator za prostorske podatke (INSPIRE)
- 2019 ○ Prehod na evropski koordinatni sistem D96/TM
- 2022 ○ Elektronsko poslovanje katastra nepremičnin